

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 19. januára 2012 *

„Nariadenie (ES) č. 800/1999 — Článok 15 ods. 1 a 3 — Poľnohospodárske výrobky —
Systém vývozných náhrad — Diferencovaná vývozná náhrada — Podmienky priznania —
Dovoz výrobku do tretej krajiny určenia — Zaplatenie dovozného cla“

Vo veci C-392/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Finanzgericht Hamburg (Nemecko) z 8. júla 2010 a doručený Súdnemu dvoru 4. augusta 2010, ktorý súvisí s konaním:

Suiker Unie GmbH – Zuckerfabrik Anklam

proti

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: sudcovia E. Levits, vykonávajúci funkciu predsedu piatej komory, J.-J. Kasel a M. Berger (spravodajkyňa),

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Suiker Unie GmbH – Zuckerfabrik Anklam, v zastúpení: P. N. Söhngen, Rechtsanwältin,

— Európska komisia, v zastúpení: P. Rossi a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke sa týka výkladu článku 15 ods. 1 a 3 nariadenia Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (Ú. v. ES L 102, s. 11; Mim. vyd. 03/025, s. 191), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 444/2003 z 11. marca 2003 (Ú. v. EÚ L 67, s. 3; Mim. vyd. 03/038, s. 301, ďalej len „nariadenie č. 800/1999“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi nemeckou spoločnosťou Suiker Unie GmbH – Zuckerfabrik Anklam (ďalej len „Suiker Unie“), ktorá je právnym nástupcom spoločnosti Danisco Zucker GmbH (ďalej len „Danisco Zucker“), a Hauptzollamt Hamburg-Jonas (Vyšší colný úrad Hamburgu-Jonas, ďalej len „Hauptzollamt“) týkajúceho sa žiadosti o vrátenie vývozných náhrad, ktorú tento úrad poskytol spoločnosti Danisco Zucker vo forme zálohy.

Právny rámec

Nariadenie (EHS) č. 3665/87

- 3 Článok 17 ods. 3 nariadenia (EHS) č. 3665/87 z 27. novembra 1987, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 351, s. 1), stanovoval, že poľnohospodársky výrobok, pre ktorý sa žiada priznanie diferencovanej vývozných náhrady, „sa považuje za dovezený, ak boli splnené colné formalities na uvoľnenie na spotrebu v tretej krajine“ [*neoficiálny preklad*].

Nariadenie č. 800/1999

- 4 Nariadenie č. 800/1999, ktoré nahradilo nariadenie č. 3665/87, stanovovalo v znení, ktoré bolo účinné v čase rozhodujúcich skutočností vo veci samej, vo svojom odôvodnení č. 17, že „by bolo potrebné poskytnúť dôkaz, že príslušný výrobok bol dovezený do tretej krajiny; ... splnenie dovozných colných formalít spočíva predovšetkým v zaplatení vymeraných dovozných ciel, aby mohol byť tovar predávaný v príslušnej tretej krajine“.
- 5 Článok 15 tohto nariadenia znie:
„1. Výrobky sa musia doviezť do tretej krajiny alebo do jednej z tretích krajín, na ktoré sa uplatňuje náhrada, v nezmenenom stave do 12 mesiacov od dátumu prijatia vývozného colného vyhlásenia; avšak v súlade s článkom 49 sa môže táto lehota predĺžiť.

2. Výrobky sú považované za dovezené v nezmenenom stave, ak neexistuje žiadny dôkaz o ich spracovaní.

Avšak:

...

— výrobky spracované pred dovozom sa považujú za dovezené v nezmenenom stave za predpokladu, že k spracovaniu dochádza v tretej krajine, do ktorej sú dovážané všetky výrobky pochádzajúce z takéhoto spracovania.

3. Výrobok sa považuje za dovezený, ak sú v tretej krajine splnené dovozné colné formalities, najmä tie, ktoré sa týkajú výberu dovozného cla.

...“

6 Článok 16 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Dôkaz o tom, že colné formality pre dovoz boli splnené, sa poskytnú vo forme jedného z nasledujúcich dokladov podľa výberu vývozcu:

- a) colný doklad alebo jeho kópia, alebo fotokópia; ...
- b) potvrdenie o vyložení tovaru a dovoze, vystavené v súlade s pravidlami stanovenými v prílohe VI kapitole III s využitím vzoru stanoveného v prílohe VII; dátum a počet colných dokladov dovozu musia byť uvedené v príslušnom potvrdení.“

7 Príloha VI kapitola III tohto nariadenia stanovuje vo svojom bode 2 predovšetkým to, že osvedčenia o vykládke a dovoze uvedené v článku 16 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia obsahujú aj „overenie toho, že tovar bol colne odbavený na colnici na účely konečného dovozu“.

8 Článok 20 nariadenia č. 800/1999, ktorý je súčasťou oddielu 3, nazvaného „Špecifické opatrenia ochrany finančných záujmov spoločenstva“, hlavy II kapitoly 1 tohto nariadenia, stanovuje:

„1. Ak:

- a) existujú vážne pochybnosti týkajúce sa skutočného miesta určenia výrobku;
alebo
- b) z dôvodu rozdielu medzi výškou náhrady za vyvážený výrobok a výškou nepreferenčného dovozného cla uplatniteľného na rovnaký výrobok ku dňu prijatia vývozného colného vyhlásenia bol výrobok pravdepodobne dovezený späť do spoločenstva;
alebo
- c) existuje jasné podozrenie, že výrobok bude v nezmenenom stave alebo po spracovaní v tretej krajine dovezený späť do spoločenstva bez cla alebo za zníženú sadzbu dovozného cla;

jednotná sadzba náhrady alebo časť náhrady uvedená v článku 18 ods. 2 sa vypláti len vtedy, ak výrobok opustil colné územie Spoločenstva v súlade s článkom 7 a:

- i) v prípade nediferencovaných náhrad výrobok bol dovezený do tretej krajiny do 12 mesiacov odo dňa prijatia vývozného colného vyhlásenia alebo bol v tejto lehote podrobený podstatnejšiemu prepracovaniu alebo pretvoreniu v zmysle článku 24 nariadenia [Rady] (EHS) č. 2913/92 [z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307; ďalej len „colný kódex“)];
- ii) v prípade náhrady diferencovanej podľa miesta určenia bol výrobok dovezený v nezmenenom stave do konkrétnej tretej krajiny do 12 mesiacov od dátumu prijatia vývozného colného vyhlásenia.

Na dovoz do tretích krajín sa uplatnia články 15 a 16.

Okrem toho príslušné orgány členských štátov môžu požadovať dodatočný dôkaz pre všetky náhrady, potvrdzujúci ich spokojnosť, že výrobok bol skutočne umiestnený na trh v dovážajúcej tretej krajine alebo bol podrobený podstatnejšiemu prepracovaniu alebo pretvoreniu v zmysle článku 24 [colného kódexu].

...

4. Odsek 1 musí platiť skôr, ako je vyplatená náhrada.

Náhrada sa však považuje za neodôvodnene vyplatenú a musí byť vrátená, ak príslušné orgány zistia, dokonca hoci aj po vyplatení náhrady:

- a) že výrobok bol zničený alebo poškodený pred umiestnením na trh v tretej krajine alebo skôr, ako bol podrobený podstatnejšiemu prepracovaniu alebo pretvoreniu v zmysle článku 24 [colného kódexu] v tretej krajine, pokiaľ vývozca nemôže dokázať k spokojnosti príslušných orgánov, že vývoz sa uskutočnil v takých ekonomických podmienkach, že výrobok mohol byť primerane predajný v tretej krajine bez toho, že by bolo dotknuté ustanovenie druhého pododseku článku 21 ods. 2;
- b) že sa na výrobok vzťahuje úprava o odklade cla v tretej krajine 12 mesiacov po dátume vývozu zo spoločenstva bez toho, aby bol v tretej krajine podrobený podstatnejšiemu prepracovaniu alebo pretvoreniu v zmysle článku 24 [colného kódexu], a vývoz sa neuskutočnil ako normálna finančná transakcia;
- c) že je vyvezený výrobok dovezený späť do spoločenstva bez toho, aby bol podrobený podstatnejšiemu prepracovaniu alebo pretvoreniu v zmysle článku 24 [colného kódexu], že nepreferenčné clo na dovoz je nižšie ako poskytnutá náhrada a že vývoz sa neuskutočnil ako normálna obchodná transakcia;
- d) že výrobky uvedené v prílohe V sú dovezené späť do spoločenstva:
 - po tom, ako boli podrobené opracovaniu alebo pretvoreniu v tretej krajine bez toho, aby dosiahli úroveň spracovania ustanovenú v článku 24 [colného kódexu], a
 - za znížené alebo nulové dovozné clo a nie nepreferenčnú sadzbu.

...“

Colný kódex

9 Článok 24 colného kódexu stanovuje:

„Za krajinu pôvodu tovaru[,] na ktorého výrobe sa podieľali viaceré krajiny[,] sa považuje krajina, v ktorej sa ako v poslednej uskutočnilo jeho podstatné a hospodársky odôvodnené spracovanie, a to v podnikoch na to určených[,] a ktorého výsledkom je nový výrobok, alebo ktoré predstavuje dôležitý stupeň výroby.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 10 Vývozným colným vyhlásením zo 16. mája 2003 deklarovala Danisco Zucker vývoz 23 000 kilogramov bieleho cukru do Litvy a požiadala Hauptzollamt, aby jej v tejto súvislosti priznal vývoznú náhradu vo forme zálohy. Uvedený úrad vyhovel tejto žiadosti rozhodnutím z 2. júna 2003.
- 11 Listom z 29. augusta 2003 Danisco Zucker poslala na Hauptzollamt v súvislosti so sporným vývozom litovské colné dokumenty, ktoré v kolónke 37 obsahovali kód 5100, ktorý platí pre „dočasný dovoz s opätovným vývozom v zušľachtenej forme“ bez zaplatenia dovozného cla. Biely cukor bol v Litve pridaný do nealkoholických nápojov a následne vyvezený do Lotyšska a Estónska.

- 12 Opravným rozhodnutím z 25. novembra 2003 Hauptzollamt požiadal Danisco Zucker o vrátenie vývoznnej náhrady, ktorá bola uhradená formou zálohy, s prirážkou vo výške 10 %, teda v celkovej výške 12 180,18 eura, z dôvodu, že biely cukor nebol v Litve uvoľnený na spotrebu a v dôsledku toho neboli splnené podmienky na priznanie diferencovanej náhrady.
- 13 Po neúspešnom námietkovom konaní Danisco Zucker podala 2. novembra 2007 žalobu na Finanzgericht Hamburg. Poznamenala, že podľa článku 15 ods. 1 nariadenia č. 800/1999 sa výrobky síce musia doviesť do tretej krajiny v nezmenenom stave, avšak podľa ods. 3 tohto článku sa výrobok považuje za dovezený, ak sú v tretej krajine splnené dovozné colné formalities, najmä tie, ktoré sa týkajú výberu dovozného cla. Hoci článok 17 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 podľa nej ešte stanovoval, že výrobok sa považuje za dovezený len vtedy, keď boli v dotknutej tretej krajine splnené colné formalities na uvoľnenie do voľného obehu, z toho bolo potrebné vyvodiť, že vzhľadom na to, že článok 15 nariadenia č. 800/1999, ktoré sa v prejednávanej veci uplatňuje, sa netýka „uvoľnenia na spotrebu“, zákonodarca Spoločenstva od tejto požiadavky úmyselne upustil.
- 14 Danisco Zucker uviedla, že vzhľadom na to, že neexistuje legálna definícia pojmu „dovoz“ a že cieľom vývoznnej náhrady je odbremeniť trh Únie od dotknutých výrobkov, je relevantné len to, či boli splnené colné formalities. To, či bolo, alebo nebolo zaplatené clo, je podľa nej naopak irelevantné.
- 15 Danisco Zucker nakoniec namietala, že colné odbavenie v tretej krajine nemôže byť odlišné podľa toho, či ide o režim aktívneho zošľachtovacieho styku v rámci systému vrátenia cla, alebo, tak ako v situácii, ako v konaní vo veci samej, o colný režim s podmieneným oslobodením od cla. Súdny dvor podľa nej už rozhodol, že na preukázanie dovozu postačuje, ak bol výrobok prepustený do režimu aktívneho zošľachtovacieho styku v rámci systému vrátenia cla. Žalobkyňa, ktorá sa medzitým stala právnym nástupcom spoločnosti Danisco Zucker, preto navrhla zrušenie opravného rozhodnutia z 25. novembra 2003, ako aj rozhodnutia o námietke z 1. októbra 2007.
- 16 Hauptzollamt navrhol zamietnutie žaloby. Zdôraznil, že v prejednávanej veci bol biely cukor, ktorý bol prepustený len do režimu aktívneho zošľachtovacieho styku bez zaplatenia dovozného cla, pod colným dohľadom od colného odbavenia až do ukončenia aktívneho zošľachtovania vývozom zošľachteného výrobku. Z tohto dôvodu nemohol byť tento cukor v tretej krajine voľne uvedený na trh.
- 17 Za týchto podmienok sa Finanzgericht Hamburg rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je podmienka na priznanie diferencovanej vývoznnej náhrady stanovená v článku 15 ods. 1 v spojení s ods. 3 nariadenia č. 800/1999..., a to splnenie dovozných colných formalít, splnená, ak je výrobok v tretej krajine určenia po prepustení do režimu aktívneho zošľachtovacieho styku bez zaplatenia cla podrobený podstatnému spracovaniu alebo prepracovaniu v zmysle článku 24 [colného kódexu] a výrobok pochádzajúci z tohto spracovania alebo prepracovania je vyvezený do tretej krajiny?“

O prejudiciálnej otázke

- 18 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 15 ods. 1 a 3 nariadenia č. 800/1999 musí vykladať v tom zmysle, že podmienka na priznanie diferencovanej náhrady uvedená v tomto ustanovení, t. j. splnenie dovozných colných formalít, je splnená, ak bol výrobok v tretej krajine určenia po prepustení do režimu aktívneho zošľachtovacieho styku bez zaplatenia cla podrobený „podstatnému spracovaniu alebo prepracovaniu“ v zmysle článku 24 colného kódexu a výsledný výrobok pochádzajúci z tohto spracovania alebo prepracovania bol vyvezený do tretej krajiny.

- 19 V tejto súvislosti treba konštatovať, ako správne zdôraznila žalobkyňa v konaní vo veci samej, že nariadenie č. 800/1999 nedefinuje pojem „dovoz“. Treba preto určiť obsah tohto pojmu v súvislosti s článkom 15 tohto nariadenia a zohľadniť pritom jednak cieľ sledovaný tzv. „diferencovanou“ vývoznou náhradou a jednak znenie ustanovení nariadenia č. 800/1999.
- 20 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že cieľom systému diferencovaných vývozných náhrad je sprístupniť alebo zachovať vývozom Európskej únie prístup na trhy dotknutých tretích krajín, keďže diferenciácia náhrady predstavuje vôľu zohľadniť vlastné charakteristiky každého dovozného trhu, o ktoré má Únia záujem (pozri rozsudok z 18. marca 2010, SGS Belgium a i., C-218/09, Zb. s. I-2373, bod 38 a tam citovanú judikatúru).
- 21 Z tejto judikatúry vyplýva, že účel systému diferenciácie by sa narušil, ak by na vznik práva na vyplatenie náhrady postačovalo jednoduché vyloženie vyvázaného tovaru v tretej krajine v nezmenenom stave (rozsudok SGS Belgium a i., už citovaný, bod 39). Systém diferenciácie naopak požaduje, ako zdôrazňuje Komisia, aby sporný výrobok skutočne a s konečnou platnosťou dosiahol trh určenia v tom zmysle, aby tam mohol byť uvádzaný na trh. Tento systém sa tak odlišuje od systému jednotnej sadzby náhrady.
- 22 Článok 17 ods. 3 nariadenia č. 3665/87, ktorý sa na prejednávajúcu vec neuplatňuje, v tejto súvislosti na rozdiel článku 15 ods. 1 a 3 nariadenia č. 800/1999 nepochybne uvádza ešte expresívnejšie, že musia byť splnené „colné formalities na uvoľnenie na spotrebu v tretej krajine“ [*neoficiálny preklad*]. Odôvodnenie č. 17 nariadenia č. 800/1999 však uvádza, že splnenie dovozných colných formalít spočíva predovšetkým v zaplatení vymeraných dovozných ciel, aby mohol byť tovar predávaný v príslušnej tretej krajine.
- 23 Okrem toho článok 15 ods. 3 nariadenia č. 800/1999 stanovuje, že dotknutý výrobok treba považovať za dovezený iba vtedy, ak sú v tretej krajine splnené dovozné colné formalities, „najmä tie, ktoré sa týkajú výberu dovozného clá“. Napokon príloha VI tohto nariadenia vo svojej kapitole III bode 2 stanovuje, že osvedčenia o vykládke tovaru a dovoze uvedené v jeho článku 16 ods. 1 písm. b) musia rovnako obsahovať overenie toho, že tovar bol colne odbavený na colnici „na účely konečného dovozu“.
- 24 Vzhľadom na to, čo je uvedené vyššie, sa teda zdá, že zákonodarca Spoločenstva sa prijatím článku 15 nariadenia č. 800/1999 vzdal požiadavky, že dovážaný výrobok musí s konečnou platnosťou dosiahnuť trh tretej krajiny, aby tam mohol byť uvádzaný na trh.
- 25 Treba pritom konštatovať, že cieľom prepustenia výrobku do colného režimu „aktívny zošlachťovací styk“ nie je uvádzanie tohto výrobku na trh dotknutej tretej krajiny. Naopak, cieľom takéhoto colného režimu je oslobodiť od ciel iba ten tovar, ktorý je na vnútroštátne územie dovezený len dočasne, s cieľom, aby bol prepracovaný, opravený alebo spracovaný a následne spätne vyvezený (pozri rozsudok zo 4. júna 2009, Pometon, C-158/08, Zb. s. I-4695, bod 24).
- 26 V dôsledku toho by sa samotné prepustenie výrobku, pre ktorý sa žiada diferencovaná vývozná náhrada, v tretej krajine do colného režimu „aktívny zošlachťovací styk“ nemalo považovať za „dovoz“ do tejto krajiny v zmysle článku 15 ods. 3 nariadenia č. 800/1999.
- 27 Skutočnosť, že dotknutý výrobok bol v tretej krajine predmetom podstatného spracovania v zmysle článku 24 colného kódexu, tento záver nespochybňuje. V tejto súvislosti stačí konštatovať, že výber colného režimu „aktívny zošlachťovací styk“ implikuje, že ani samotný výrobok, ani zošlachtený výrobok, ktorý ho obsahuje, nebudú uvedené na trh v dotknutej tretej krajine.

- 28 Nespochybnúje ho ani tvrdenie, že takýto výklad článku 15 nariadenia č. 800/1999 by bol v rozpore s článkom 20 tohto nariadenia, ktorý stanovuje, že v určitých prípadoch môže dôkaz o podstatnom spracovaní výrobku v zmysle článku 24 colného kódexu vyvrátiť pochybnosti o splnení podmienok na priznanie vývoznej náhrady.
- 29 Ako zdôraznila aj Komisia, článok 20 nariadenia č. 800/1999 totiž ako ustanovenie zamerané proti zneužívaniu sleduje iný cieľ ako článok 15 tohto nariadenia. Uvedený článok 20 umožňuje predísť neoprávnenej žiadosti o náhradu, ktorá už bola právom poskytnutá, avšak nevytvára nové alebo dokonca odlišné podmienky na získanie vývoznej náhrady. V prípade, ako vo veci samej, kde sa od začiatku zdá, že neboli splnené podmienky na priznanie vývoznej náhrady, sa teda neuplatňuje.
- 30 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 15 ods. 1 a 3 nariadenia č. 800/1999 treba vykladať v tom zmysle, že podmienka na priznanie diferencovanej náhrady stanovenej týmto ustanovením, t. j. splnenie dovozných colných formalít, nie je splnená, ak bol výrobok v tretej krajine určenia po prepustení do režimu aktívneho zošlachťovacieho styku bez zaplatenia cla podrobený „podstatnému spracovaniu alebo prepracovaniu“ v zmysle článku 24 colného kódexu a výsledný výrobok pochádzajúci z tohto spracovania alebo prepracovania bol vyvezený do tretej krajiny.

O trovách

- 31 Vzhľadom na to, že toto konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 15 ods. 1 a 3 nariadenia Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 444/2003 z 11. marca 2003, treba vykladať v tom zmysle, že podmienka na priznanie diferencovanej náhrady stanovenej týmto ustanovením, t. j. splnenie dovozných colných formalít, nie je splnená, ak bol výrobok v tretej krajine určenia po prepustení do režimu aktívneho zošlachťovacieho styku bez zaplatenia cla podrobený „podstatnému spracovaniu alebo prepracovaniu“ v zmysle článku 24 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, a výsledný výrobok pochádzajúci z tohto spracovania alebo prepracovania bol vyvezený do tretej krajiny.

Podpisy